SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA PAOLA MENGOZZIJA,

predstavljeni 24. maja 2007[1]

1. Švedsko Högsta domstolen s tem predlogom za sprejetje predhodne odločbe Sodišču zastavlja več vprašanj, ki se nanašajo na razlago člena 6, točka 1, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah.[2]

I – Pravni okvir

3. Kot je znano, je Amsterdamska pogodba pri določitvi pristojnosti Skupnosti na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah predvidela poseben pravni temelj, na podlagi katerega je bila v pravni red Skupnosti sprejeta Bruseljska konvencija z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljevanju: Bruseljska konvencija).

2. Ta vprašanja so nastala v okviru spora, v katerem je Högsta domstolen pozvano, naj odloči, ali je tingsrätt v Göteborgu pristojno za odločanje v sporu, ki ga je pred tem sodiščem sprožil O. Arnoldsson proti družbi britanskega prava Freeport Leisure plc (v nadaljevanju: Freeport plc).

4. Z Uredbo št. 44/2001 (t. i. Bruselj I), sprejeto na podlagi členov 61, točka c, in 67(1) ES, je bila v skladu z Bruseljsko konvencijo[3] sprejeta nova zakonodaja Skupnosti o izvajanju pristojnosti v civilnih in

1 — Jezik izvirnika: italijanščina.

2 — UL 2001, L 12, str. 1.

3 — Glej zlasti peto in devetnajsto uvodno izjavo Uredbe.

gospodarskih zadevah s čezmejnimi posledicami in o pretoku zadevnih odločb.[4]

5. V Poglavju II Uredbe št. 44/2001 so določena skupna pravila o pristojnosti. V Oddelku 1 navedenega poglavja so „Splošne določbe", sestavljajo pa ga členi od 2 do 4, v katerih je opredeljeno področje uporabe *ratione personae* zadevnih predpisov.

6. V členu 2(1) je določeno:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice."

7. V skladu s členom 3(1):

„Osebe s stalnim prebivališčem v državi članici so lahko tožene pred sodišči druge države članice samo na podlagi pravil, opredeljenih v oddelkih od 2 do 7 tega poglavja."

8. Oddelek 2 Poglavja II Uredbe št. 44/2001, naslovljen „Posebna pristojnost", vsebuje člene od 5 do 7. Za obravnavano zadevo je treba opozoriti zlasti na nekatere določbe členov 5 in 6, na podlagi katerih je lahko oseba s stalnim prebivališčem v državi članici, če se tako odloči tožnik, tožena pred drugimi sodišči in ne pred sodiščem kraja stalnega prebivališča toženca, če je spor z navedenimi sodišči povezan na poseben način.

9. V členu 5, točki 1 in 3, je določeno:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;

4 — Uredba št. 44/2001 zavezuje vse države članice razen Danske, ki je izkoristila možnost nesodelovanja pri sprejetju te uredbe, predvideno v 5. Protokolu k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi ES, v zvezi z akti Skupnosti, sprejetimi za uporabo Naslova IV Pogodbe. Za Dansko se je tako do začetka veljavnosti sporazuma med Evropsko skupnostjo in Kraljevino Dansko o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah z dne 19. oktobra 2005 (UL L 299, str. 62), ki je na Dansko razširil uporabo določb uredbe Bruselj I, še naprej uporabljala Bruseljska konvencija. Navedena uredba pa že od začetka njene veljave zavezuje Združeno kraljestvo in Irsko, ki imata na podlagi 4. Protokola enako možnost nesodelovanja, vendar sta sporočili, da želita sodelovati in uporabljati to uredbo.

[...]

3. v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti pred sodišči kraja, kjer je prišlo ali kjer grozi škodni dogodek.

[...]"

10. Na podlagi člena 6:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena tudi:

1. če je ena od več toženih oseb, tudi pred sodiščem kraja, kjer ima ena od njih stalno prebivališče, če so tožbeni zahtevki med seboj tako tesno povezani, da jih je smotrno obravnavati in o njih odločati skupaj, da bi se s tem izognili tveganju nezdružljivosti sodnih odločb, ki bi lahko bile posledica ločenih postopkov;

2. v tožbi glede garancij ali v drugih intervencijskih tožbah, pred sodiščem, kjer teče prvotni postopek, razen če je bil ta postopek začet samo z namenom, izvzeti to osebo iz pristojnosti sodišča, ki bi bilo pristojno v tej zadevi."

II – Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

11. Dejstva, iz katerih izvira spor o glavni stvari in kot izhajajo iz predložitvene odločbe in iz spisa, je mogoče povzeti, kot sledi.

12. O. Arnoldsson, tožnik v postopku v glavni stvari, je sodeloval z družbo Villages des Marques S.A. (v nadaljevanju: Villages des Marques), ki se od leta 1996 ukvarja z iskanjem lokacij v Evropi, primernih za t. i. *factory outlets* (tovarniške trgovine), in razvojem s tem povezanih projektov.

13. Nekatere izmed navedenih projektov, zlasti tistega, ki se nanaša na švedski kraj Kungsbacka, je izvedla družba Freeport plc, ki ima sedež v Veliki Britaniji, za plačilo določenega odstotka povečane vrednosti, nastale z razliko med tržno vrednostjo vsake

lokacije in stroški za razvoj ustreznega projekta. Iz dokumentacije, ki jo je O. Arnoldsson priložil k stališčem, predloženih Sodišču, je razvidno, da sta družba Freeport plc in družba Trading Places Ltd, ki je matična družba Villages des Marques, 15. septembra 1999 sklenili dogovor v obliki pogodbe joint venture, ki se je med drugim nanašal na lokacijo v Kungsbacki.[5]

14. Predstavnik družbe Freeport plc in O. Arnoldsson sta 11. avgusta 1999 v okviru pogajanj za nakup lokacije v Kungsbacki sklenila ustni dogovor, s katerim se je Freeport plc obvezala, da bo O. Arnoldssonu ob otvoritvi poslovnih prostorov v Kungsbacki izplačala znesek 500.000 funtov na podlagi „success fee" (v nadaljevanju: dogovor). Družba Freeport plc je ta dogovor potrdila z dopisom, poslanim po faksu, z dne 13. septembra 1999, v katerem je med drugim navedla, da bo plačilo izvedla družba, ki bo lastnica poslovnih prostorov.

15. Uradna otvoritev poslovnih prostorov v Kungsbacki je bila 15. novembra 2001. Lastnica poslovnih prostorov je družba Freeport Leisure (Sweden) AB (v nadaljevanju: Freeport AB), ki jo stoodstotno nadzoruje družba Freeport plc, in sicer prek hčerinske družbe Freeport Leisure (Netherlands) BV, ki je prav tako stoodstotno v lasti družbe Freeport plc. Skupina Freeport je družbo Freeport AB, ki je bila 13. septembra 1999 ustanovljena na Švedskem pod drugim imenom, kupila spomladi leta 2000.

16. Po otvoritvi poslovnih prostorov je O. Arnoldsson od družb Freeport AB in Freeport plc zahteval plačilo dogovorjene provizije. Ker plačila ni prejel, je 5. februarja 2003 proti obema družbama vložil tožbo pri tingsrätt v Göteborgu, pristojnem po kraju sedeža družbe Freeport AB, in zahteval, naj jima sodišče naloži solidarno plačilo zneska 500.000 funtov ali ustreznega zneska v švedskih kronah, skupaj z obrestmi.

17. O. Arnoldsson se je v zvezi s pristojnostjo tingsrätta v Göteborgu za postopek proti družbi Freeport plc skliceval na člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001.

18. Družba Freeport plc je primarno uveljavljala ugovor nepristojnosti švedskega sodišča in izpodbijala možnosti, da bi bilo v obravnavanem primeru mogoče uporabiti določbo, na katero se je skliceval tožnik.

5 — Podoben dogovor, ki se je nanašal na lokacije v Franciji, je bil isti dan sklenjen med Freeport plc, Trading Placet ltd in Villages des Marques.

19. Predložitveno sodišče navaja, da ima po mnenju družbe Freeport plc neposredna tožba proti njej pogodbeno osnovo, tožba proti družbi Freeport AB pa lahko temelji le na domnevni deliktni oziroma kvazideliktni odgovornosti, saj navedena družba ne le, da ni bila udeležena v dogovoru, temveč v času sklenitve dogovora sploh še ni obstajala. Po mnenju družbe Freeport plc tožba proti družbi Freeport AB ni utemeljena, saj po švedskem pravu iz pogodbe ne morejo izhajati obveznosti za tretje osebe. Posledično naj ne bi obstajalo tveganje nezdružljivosti sodnih odločb, če bi o tožbi proti družbi Freeport plc in o tožbi proti Freeport AB odločali različni sodišči. Namen tožbe proti slednji naj bi bila torej izključno želja tožnika, da sproži postopek proti družbi Freeport plc pred švedskim sodiščem.

20. O. Arnoldsson je odgovoril, da imata tožbi proti obema družbama isto pogodbeno podlago. Po njegovem mnenju so predstavniki družbe Freeport plc ob sklenitvi dogovora ravnali v imenu svoje družbe in imenu družbe Freeport AB, saj naj bi ta po vključitvi v skupino Freeport sprejela nalog za plačilo, ki naj bi ji ga družba Freeport plc naložila na podlagi dogovora. Po mnenju O. Arnoldssona naj bi torej med družbo Freeport AB in njim obstajalo vsaj kvazipogodbeno razmerje.

21. Tingsrätt v Göteborgu je zavrnilo ugovor družbe Freeport plc o nepristojnosti. Ta je zoper to odločbo vložila pritožbo pri hovrätten för Västra Sverige, ki je odločbo potrdilo.

22. Družba Freeport plc se je torej pritožila pri Högsta domstolen, ki je za potrebe rešitve tega spora Sodišču predložilo naslednja vprašanja v predhodno odločanje:

„1. Ali ima tožba, ki temelji na zatrjevani obveznosti plačila, ki bremeni kapitalsko družbo in izhaja iz prevzete obveznosti, pogodbeno naravo in je treba zanjo uporabiti člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001, čeprav oseba, ki je prevzela obveznost, v tem času ni bila pravni

zastopnik družbe niti njen pooblaščenec?

2. Pri pritrdilnem odgovoru na prvo vprašanje: ali je pri sodni pristojnosti, poleg pogojev, izrecno navedenih v členu 6, točka 1, prvi pogoj ta, da tožba proti toženi osebi, vložena pri sodišču države, v kateri ima tožena oseba stalno prebivališče, ni bila vložena le z namenom, da bi o zahtevi proti drugi toženi osebi odločalo drugo sodišče oziroma ne tisto, ki bi bilo običajno pristojno?

3. Pri nikalnem odgovoru na drugo vprašanje: ali je treba verjetnost, da je tožba, vložena pri sodišču države, v kateri ima tožena oseba stalno prebivališče, dopustna, presojati drugače takrat, ko se obravnava vprašanje tveganja nezdružljivosti sodnih odločb iz člena 6, točka 1?“

III – Postopek pred Sodiščem

23. O. Arnoldsson, družba Freeport plc in Komisija so na podlagi člena 23 Statuta Sodišču predložili pisna stališča.

IV – Presoja

A – *Prvo vprašanje za predhodno odločanje*

24. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem Sodišču predlaga, naj glede na okoliščine, opisane v predložitveni odločbi, pojasni, ali ima tožbeni zahtevek O. Arnoldssona proti družbi Freeport AB pogodbeno podlago.

25. Iz navedb v predložitveni odločbi izhaja, da to vprašanje izvira iz prepričanja Högsta domstolen, da je pogoj za uporabo člena 6, točka 1, Uredbe *istovetnost podlage* tožbenega zahtevka proti toženi osebi s prebivališčem v državi članici, ki ji pripada sodišče, pri katerem je vložena tožba, in zahtevka proti toženi osebi s prebivališčem zunaj navedene države. Na podlagi predložitvene odločbe je

poleg tega mogoče sklepati, da je predložitveno sodišče to stališče izpeljalo iz sodbe Sodišča v zadevi Réunion européenne in drugi.[6]

26. Preden razložim, zakaj menim, da se Högsta domstolen zmotno opira na razlago zgoraj navedene sodbe, moram opozoriti na ureditev, ki se nanaša na povezane tožbe in je določena v členu 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001, kot izhaja predvsem iz pojasnil v sodni praksi Sodišča.

27. Kot je znano, je navedeni člen dobil sedanjo obliko po razlagi, ki jo je podalo Sodišče za ustrezno določbo Bruseljske konvencije v sodbi v zadevi Kalfelis[7] in jo je ob prenosu predpisov iz navedene konvencije v Uredbo št. 44/2001 prevzel tudi normodajalec Skupnosti.

28. V navedeni sodbi je Sodišče navedlo, da mora za uporabo člena 6, točka 1, Bruseljske konvencije „med zahtevki proti različnim toženim strankam obstajati medsebojna povezava".[8] Pri nadaljnji obravnavi vrste zahtevane povezave je Sodišče, potem ko poudarilo, da je *ratio* pravila iz člena 22 Konvencije za povezane tožbene zahtevke, vložene pri sodiščih različnih držav pogodbenic,[9] in navedene določbe enak, pojasnilo, da se slednja uporablja, „če so zahtevki proti več toženim osebam povezani v času vložitve tožbe, ko obstaja interes, da se jih preuči in o njih razsodi skupaj, da se s tem prepreči tveganje nezdružljivosti sodnih odločb, ki bi lahko bilo posledica ločenih postopkov".[10] Sodišče je še pojasnilo, da „mora nacionalno sodišče vsakokrat preveriti, ali je ta pogoj izpolnjen".[11]

29. Na podlagi člena 6, točka 1, Uredbe 44/2001 je torej več oseb s prebivališčem v različnih državah članicah mogoče tožiti skupaj pred sodiščem kraja stalnega prebivališča ene izmed teh oseb, če so tožbeni zahtevki proti njim ustrezno in dovolj tesno povezani. Obstoj take povezave je treba

6 — Sodba Sodišča z dne 27. oktobra 1998 v zadevi Réunion européenne in drugi (C-51/97, Recueil, str. I-6511).

7 — Sodba Sodišča z dne 27. septembra 1988 v zadevi Kalfelis proti Schröderju, (189/87, Recueil, str. 5565).

8 — Sodišče je podalo tako razlago potem, ko je ugotovilo, da člen 6, točka 1, Bruseljske konvencije določa izjemo od načela pristojnosti sodišča v kraju stalnega prebivališča tožene stranke in da „ga je treba razlagati tako, da ne ogrozi samega obstoja načela", kar „bi se lahko zgodilo, če bi imel tožnik možnost tožiti več strank le z namenom, da bi eno od navedenih strank izvzel iz pristojnosti sodišč v državi, kjer ima stalno prebivališče".

9 — Postal člen 28 Uredbe št. 44/2001.

10 — Točka 12.

11 — Točka 12.

ugotavljati na začetku postopka[12] in ga preučiti glede na potrebo po skupnem odločanju, ki bi preprečilo tveganje nezdružljivosti sodnih odločb.

30. Navedena povezava obstaja zlasti, ko je podan pasivni *litisconsortium necessarium*, ko so torej tožbeni zahtevki proti več toženim osebam med seboj tako tesno povezani, da jih je treba obravnavati v okviru istega postopka, saj sodbe sploh ne bi bilo mogoče izreči drugače kot v odnosu do vseh vpletenih strank skupaj. Vendar v obravnavani določbi glede razmerja med zahtevki proti več toženim osebam ni zahtevana tako tesna povezava, kot je značilna za *litisconsortium necessarium*,[13] temveč le povezava, ki je dovolj tesna, da upravičuje smiselnost skupne obravnave zahtevkov zato, da bi se izognili nezdružljivim sodnim odločbam. V področje uporabe člena 6, točka 1, sodijo torej tudi primeri, v katerih je podan t. i. fakultativni *litisconsortium*, to je ko so tožbeni zahtevki medsebojno povezani glede na predmet ali pravni naslov.

31. Glede na to, da niti Uredba št. 44/2001 niti sodišče Skupnosti v okviru razlage njenih določb ali določb predhodne konvencije nista izčrpno opisala okoliščin, v katerih se uporablja člen 6, točka 1, temveč sta se omejila na opis področja uporabe glede na zasledovani cilj, naj poudarim, da je treba ureditev, predvideno z zadevno določbo, dopolniti z notranjimi postopkovnimi predpisi. Povedano drugače in kot je bilo poleg tega že ugotovljeno v zgoraj navedeni sodbi Kalfelis,[14] mora sodišče, ki odloča o zadevi, ob pomanjkanju skupnih pravil na podlagi svojega procesnega prava presoditi, ali obstaja potreba po združitvi pravd za izvajanje določb o pristojnosti, ko gre za več toženih strank.

32. Ob upoštevanju navedenega bom v nadaljevanju preučil, ali je sklicevanje Högsta domstolen na zgoraj navedeno sodbo Réunion européenne in drugi,[15] ustrezno za rešitev spora, sproženega pred navedenim sodiščem.

33. V navedeni sodbi je Sodišče odgovorilo na več vprašanj za predhodno odločanje francoskega Cour de cassation v zvezi z razlago členov 5, točki 1 in 3, ter 6, točka 1, Bruseljske konvencije. Vprašanja za predhodno odločanje so bila zastavljena v okviru spora, v katerem so nekatere zavarovalnice, ki so kot pravne naslednice vstopile v pravice francoske družbe, prejemnice blaga, za katero se je ob zaključku prevoza po morju in kopnem iz Melbourna v Rungis izkazalo, da je pokvarjeno, tožile pogodbenega prevoznika s sedežem v Sydneyju, nizozemskega lastnika ladje, ki je prepeljala blago iz

12 — Glej sodbo Kalfelis, točka 12.

13 — V tem smislu glej sklepe generalnega pravobranilca Darmona za zgoraj navedeno sodbo Kalfelis, točka 8.

14 — Glej točko 12 sodbe.

15 — Opomba 6.

Melbourna v Rotterdam, ter njenega kapitana s stalnim prebivališčem na Nizozemskem. Tribunal de commerce iz Créteila, v okrožje katerega spada Rungis, kraj dostave blaga, se je izreklo za pristojno samo za tožbeni zahtevek zavarovalnic proti avstralskemu prevozniku, medtem ko se je v odnosu do drugih toženih strank izreklo za nepristojno v korist sodišča v Rotterdamu, kraju opravljanja storitve prevoza nizozemskega ladjarja, ali v Amsterdamu, kraju sedeža slednjega, ali v Sydneyju. Pred Cour de cassation, pri katerem so se pritožile stranke, potem ko je odločitev sodišča v Créteilu potrdilo Cour d'appel v Parizu, so zavarovalnice primarno uveljavljale, da bi morala sodišča – glede na to, da ni bilo ugotovljeno pogodbeno razmerje med prejemnikom blaga in ladjarjem ter kapitanom ladje – uporabiti pravilo o naveznih okoliščinah iz člena 5, točka 3, Bruseljske konvencije, ki se nanaša na zadeve v zvezi z odgovornostjo za civilne delikte, in ne člena 5, točka 1, ki se nanaša le na zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji. Podredno so tožnice navajale, da je bil predmet tožbenih zahtevkov proti različnim tožencem ista storitev prevoza in da ima zato spor lastnost nerazdružljivosti.

34. Prva tri vprašanja za predhodno odločanje so se nanašala na razlago člena 5, točki 1 in 3, Bruseljske konvencije, njihov namen pa je v bistvu bil pridobiti pojasnilo Sodišča glede, prvič, pogodbenega ali nepogodbenega temelja zahtevkov zavarovalnic proti nizozemskemu ladjarju in kapitanu ladje, in drugič, razlage pojma „kraj, na katerem je prišlo do škodnega dogodka" v smislu člena 5, točka 3.

35. S četrtim vprašanjem za predhodno odločanje je Cour de cassation Sodišče spraševalo, „ali je lahko oseba s stalnim prebivališčem na ozemlju ene države pogodbenice tožena v drugi državi pogodbenici pred pravosodnim organom, pri katerem je bil vložen tožbeni zahtevek proti drugi osebi s stalnim prebivališčem zunaj ozemlja držav pogodbenic, glede na to, da so pravde ne le sorodne, temveč tudi niso razdružljive".[16]

36. V odgovoru na to vprašanje se je Sodišče, potem ko je izključilo možnost, da bi bili v zadevi izpolnjeni pogoji za uporabo člena 22 Bruseljske konvencije,[17] sklicevalo na člen 6, točka 1, navedene konvencije in pojasnilo, da je pogoj za uporabo te določbe okoliščina, da je „tožba vložena pri sodišču, pristojnem po

16 — Glej točko 13 sodbe.

17 — Točke od 38 do 41 obrazložitve.

kraju stalnega prebivališča ene od toženih strank",[18] ki pa v obravnavanem primeru ni bil izpolnjen.[19]

37. Čeprav je ta ugotovitev že zadoščala za izključitev možnosti uporabe člena 6, točka 1, v zadevnem postopku v glavni stvari in za odgovor na vprašanje predložitvenega sodišča, je Sodišče v obrazložitvi navedlo tudi zgoraj navedeno sodbo Kalfelis[20] in v njej podana pojasnila o pogojih za uporabo navedene določbe.[21] Spomnilo je tudi na ugotovitev iz navedene sodbe, da sodišče, ki je na podlagi člena 5, točka 3, Konvencije pristojno za odločanje o eni točki tožbenega zahtevka, ki temelji na protipravnih dejanjih ali dejstvih – deliktih –, ni pristojno za odločanje o drugih točkah istega zahtevka, ki temeljijo na dejanjih ali dejstvih, drugačnih od delikta.[22] Sodišče je v točki 50 obrazložitve razmišljanje sklenilo z ugotovitvijo, na katero se sklicuje Högsta domstolen v predložitveni odločbi, da „iz zgoraj navedenega izhaja, da se zahtevka iste odškodninske tožbe proti različnim osebam, ki temeljita, prvi na pogodbeni odgovornosti, drugi pa na deliktni odgovornosti, ne moreta šteti za povezana v smislu sorodne pravde".[23]

38. Čeprav bi lahko ta sklep Sodišča razlagali v smislu dodatnega pogoja, ki naj bi ga Sodišče zahtevalo za uporabo člena 6, točka 1, Bruseljske konvencije oziroma v smislu pojasnila, ki dopolnjuje navedbe iz sodbe Kalfelis, kot so ga dejansko razlagala sodišča nekaterih držav pogodbenic, menim, da je treba njegov doseg prilagoditi s pravilno umestitvijo te ugotovitve v njeno sobesedilo.

39. Če namreč upoštevamo točki 49 in 50 obravnavane sodbe v logičnem sobesedilu, v katero sta umeščeni, je videti, da bi ju bilo dejansko treba razumeti kvečjemu v smislu, ki potrjuje predhodne navedbe Sodišča iz točke 14, in sicer da je lahko povezanost zahtevkov v normativni ureditvi določb Konvencije upoštevana kot merilo za določitev pristojnosti le v korist domačega sodišča tožene stranke. Menim, da je želelo Sodišče v teh odstavkih izrecno poudariti neupoštevnost pristojnosti drugih sodišč glede na sodišče kraja stalnega prebivališča toženca za združitev pravd pri enem tožniku in več toženih strankah in da je izključilo možnost, da bi lahko navedeno pravilo o posebni pristojnosti omogočilo združevanje več medsebojno povezanih zahtevkov, če se

18 — Točka 44 obrazložitve.

19 — Točka 45 obrazložitve. Sodišče je dodalo, da „cilj Konvencije, zagotoviti pravno gotovost, ne bi bil dosežen, če bi dejstvo, da je bilo sodišče ene države pogodbenice spoznano kot pristojno za eno od toženih oseb, ki nima stalnega prebivališča v državi pogodbenici, omogočilo tožbo druge osebe, ki ima stalno prebivališče v državi pogodbenici, pred istim sodiščem, razen v primerih, ki jih predvideva Konvencija, in mu tako odvzelo ugodnosti varstvenih pravil, ki jih določa" (točka 46 obrazložitve).

20 — Opomba 7.

21 — Točki 47 in 48 obrazložitve.

22 — Točka 49.

23 — Točka 50 obrazložitve.

lahko upravičeno uporabi samo za enega izmed njih.

40. Na ta način je mogoče razumeti tudi sklicevanje Sodišča na tisto točko sodbe Kalfelis, v kateri je Sodišče izključilo, da bi lahko sodišče, pristojno na podlagi člena 5, točka 3, odločalo o vidikih, ki so posledica dejanj ali dejstev, različnih od delikta, čeprav se navezujejo na isti zahtevek. Iz te izključitve namreč izhaja, da sodišče, ki mora odločiti o dveh med seboj povezanih tožbenih zahtevkih proti različnim toženim strankam, od katerih ima prvi deliktno, drugi pa pogodbeno podlago, teh tožbenih zahtevkov ne more združiti in obravnavati v skupnem postopku, če je na podlagi člena 5, točka 3,[24] Konvencije pristojno za odločanje o prvem zahtevku, ne more pa samostojno upravičiti svoje pristojnosti glede drugega zahtevka (npr. če sovpadata kraj izpolnitve pogodbene obveznosti in kraj, na katerem je nastal škodni dogodek, oziroma na podlagi splošnega pravila o pristojnosti sodišča kraja stalnega prebivališča toženca). Povezava med zahtevkoma v takih primerih, to je v odsotnosti povezave s krajem stalnega prebivališča ene od toženih strank, dejansko ni uporabna kot merilo za določitev pristojnosti, ta pa ne more biti upravičena na podlagi *vis attractiva*, ki jo ima pristojnost v skladu s členom 5, točka 3, saj iz sodne prakse izhaja, da je taka možnost izključena.

41. Če je treba točkama 49 in 50 obravnavane sodbe pripisati tak pomen, ta v nasprotju z mnenjem predložitvenega sodišča ne izključuje uporabe člena 6, točka 1, Bruseljske konvencije pri sočasni predložitvi pogodbenih in nepogodbenih zahtevkov, če je združitev pravd *uporabljena v korist sodišča kraja stalnega prebivališča ene od toženih strank.*

42. Predlagana razlaga točk 49 in 50 sodbe Réunion européenne, s katero se v grobem strinja tudi Komisija, se zdi skladna s stališči, ki jih je Sodišče predstavilo že v sodbi Kalfelis, in – v splošnejšem smislu – tudi z normativno ureditvijo Bruseljske konvencije (oziroma zdaj Uredbe št. 44/2001).

43. Po eni strani namreč sledi smernicam, oblikovanim v sodbi Kalfelis, na podlagi katere je obstoj povezave med pravdami, kot je določena v tej sodbi, *edini objektivni pogoj* za uporabo člena 6, točka 1, medtem ko razlaga predložitvenega sodišča v bistvu

24 — Vendar pa to velja na splošno v vseh primerih, kjer se pristojnost ugotavlja na podlagi naveznih okoliščin, ki niso povezane s krajem stalnega prebivališča tožene stranke.

uvaja dodaten pogoj, to je zahtevo, naj imajo tožbe isti temelj.

44. Po drugi strani pa ni v nasprotju s cilji normativne ureditve Konvencije oziroma Uredbe št. 44/2001, ki jih med drugim narekujeta težnja po učinkovitem upravljanju sodstva in potreba po izboljšanju sodnega varstva posameznika znotraj evropskega pravosodnega prostora, medtem ko bi drugačno razumevanje obravnavane sodbe, kakršno predlaga predložitveno sodišče, lahko *neupravičeno omejilo področje uporabe člena 6, točka 1 in njegove pozitivne učinke v smislu procesne ekonomije, ne da bi te posledice upravičila potreba po varovanju osrednjega pomena, ki ga zavzema stalno prebivališče toženca kot splošno merilo za določanje sodne pristojnosti,* oziroma potreba po zagotavljanju predvidljivosti pravil o pristojnosti.

45. Glede na navedene ugotovitve menim, da prvo vprašanje za predhodno odločanje, ki ga zastavlja predložitveno sodišče, ne izvira iz pravilne razlage sodne prakse Sodišča in ni upoštevno za rešitev spora o glavni stvari. Če se namreč člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 lahko uporablja tudi pri sočasno predloženih pogodbenih in nepogodbenih tožbenih zahtevkih, rešitev vprašanja, za katero je pristojno Högsta domstolen, ne zahteva predhodne opredelitve, ali je zahteva O. Arnoldssona do družbe Freeport AB pogodbene narave ali ne.

46. Zato bom nadaljeval s preučitvijo drugega in tretjega vprašanja Högsta domstolen.

B – *Drugo in tretje vprašanje za predhodno odločanje*

47. Predložitveno sodišče z drugim in s tretjim vprašanjem za predhodno odločanje, ki ju je po mojem mnenju smiselno obravnavati skupaj, Sodišču predlaga, naj pojasni, ali je treba za uporabo člena 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 preveriti, da postopek proti tožencu s stalnim bivališčem v državi članici sodišča, pri katerem je tožba vložena, ni začet le z namenom, da bi drugega toženca izvzeli iz pristojnosti sodišča kraja njegovega prebivališča,[25] in pri negativnem odgovoru, ali možnost, da ima tožnik takšen namen, vpliva na to, da se v okviru preučitve tveganja nezdružljivosti sodnih odločb, predvidene v

25 — Högsta domstolen se glede tega sklicuje na člen 6, točka 2, v katerem so takšne okoliščine izrecno predvidene.

členu 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001, preizkusi verjetnost, da bo tožbi ugodeno.[26]

48. Mislim, da zgoraj navedena vprašanja, seveda v mejah področja uporabe določbe, razlaga katere je zahtevana, odpirajo občutljivo vprašanje omejevanja goljufive uporabe ali zlorabe pravil o naveznih okoliščinah, predvidenih z Uredbo št. 44/2001. Te problematike ne nameravam obravnavati obširneje in mislim, da za odločitev v zadevnem sporu to niti ni potrebno, zato bom v zvezi s tem navedel le ugotovitve, ki so nujno potrebne za presojo vprašanj predložitvenega sodišča, čeprav se zavedam občutljivosti problematike, v okvir katere sodijo ta vprašanja.

49. Kot sem že omenil, je v normativni ureditvi Uredbe št. 44/2001 (kot že prej v okviru Konvencije) predvidena posebna navezna okoliščina, ki se uporabi pri povezanih tožbah iz člena 6, točki 1 in 2, opravičuje pa jo težnja po uresničevanju ciljev v zvezi s procesno ekonomijo in skladnostjo sodnih odločb.

26 — Ne glede na nejasno ubeseditev predložitvenega sodišča v zvezi s to točko menim, da je mogoče vsebino tretjega vprašanja za predhodno odločanje in njegovo povezanost s predhodnim pravilno povzeti z vprašanjem, kot je navedeno zgoraj.

50. Ugotovljeno je bilo še, da uporabo te navezne okoliščine omejuje potreba po preprečitvi, da bi s povečanjem števila pristojnih sodišč neupravičeno zožili področje uporabe splošnega pravila sodišča kraja stalnega prebivališča toženca, kar bi škodljivo vplivalo na pravno gotovost pri določanju pristojnosti oziroma posredno in na bolj ali manj sistematičen način omogočalo, da bi spore reševalo sodišče stalnega prebivališča tožnika, čemur normodajalec Skupnosti (in pred tem tudi Bruseljska konvencija) po svojih izrecnih navedbah očitno ni naklonjen.

51. Zato je treba po mojem mnenju določbe s področja povezanih tožb zadevne uredbe razlagati v smislu dialektičnega odnosa med težnjo po učinkovitem upravljanju sodstva in spoštovanjem temeljnega načela, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca.

52. Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba predvsem poudariti, da ima tožnik – glede na to, da so pravila o posebni pristojnosti iz člena 6, točki 1 in 2, ki se uporabljajo, če je toženih več oseb in če gre za tožbe glede garancij ali druge intervencijske tožbe, alternativna glede na splošno načelo, da se pristojnost določa po stalnem prebivališču toženca – možnost *izbire* in da jo bo najverjetneje izkoristil ter glede na svoje interese tožbo vložil pri sodišču, ki mu bo najbolj ustrezalo. Gre za učinek, ki je neločljivo povezan z normativno ureditvijo uredbe in ga je težko odpraviti, saj nekomu,

ki želi vložiti tožbo znotraj „evropskega pravosodnega prostora", ni mogoče preprečiti, da ne bi izkoristil možnosti, ki jih ponuja ta normativna ureditev, in da ne bi ob spoštovanju z njo določenih pravil, izbral sodišča, ki mu najbolj ustreza.[27]

53. Vendar so hkrati s priznavanjem take možnosti izbire v okviru iste normativne ureditve predvideni tudi določeni mehanizmi, ki omogočajo omejevanje možnosti morebitnega goljufivega uveljavljanja ali zlorabe te možnosti.

54. Uporaba obravnavanih določb je mogoča predvsem, če je izpolnjen skupni pogoj – ki je tudi glavna omejitev za uporabo alternativnih podlag pristojnosti, predvidenih v teh določbah –, skladen z *ratiom* teh določb, *obstoja dejanskega in aktualnega interesa za združitev pravd*, ki ga mora preizkusiti sodišče, pri katerem je vložena tožba, ob upoštevanju *objektivnih* elementov presoje, neločljivo povezanih z zahtevki, o katerih mora to sodišče odločati, kakršna sta intenzivnost povezav med zahtevki in stopnja povezanosti teh s sodiščem.

55. Pri tožbah glede garancij ali drugih intervencijskih tožbah, za katere je praviloma značilna notranja povezanost z glavnim zahtevkom[28] in v katerih, v nasprotju s primeri pasivnega *liticonsortiuma* iz člena 6, točka 1, združevanje pravd ne poteka nujno pred sodiščem toženca ali tretje osebe, je opredeljena dodatna omejitev, saj je izrecno navedeno, da se posebno pravilo o navezni okoliščini ne sme uporabiti, če je bil postopek začet samo za izvzetje toženca iz pristojnosti sodišča, ki bi bilo pristojno v tej zadevi.[29]

56. Treba je torej poudariti, da omejitev, ki jo vsebuje člen 6, točka 2, Uredbe št. 44/2001, omejuje uporabo navezne okoliščine, predvidene v navedeni določbi, če bi se izkazalo, da je bila uporabljena v *goljufive* namene, ali pri *zlorabi* pravice do izbire, ki jo ima tožnik,[30] oziroma njenega izkoriščanja v

27 — V določenih mejah je *forum shopping*, kot ga je opredelil generalni pravobranilec Ruiz-Jarabo Colomer, to je „izbira sodišča glede na morebitne prednosti, ki izhajajo iz materialnega (ali tudi procesnega) prava, ki ga sodišče uporablja" (glej sklepne predloge z dne 16. marca 1999 v zadevi Groupe Concord, C-440/97, opomba 10), nedvomno dopusten.

28 — Glej sodbo sodišča z dne 26. maja 2005 v zadevi GIE Réunion européenne in drugi (C-77/04, ZOdl., str. I-4509, točka 30) ter sklepne predloge generalnega pravobranilca Jacobsa k tej sodbi, predstavljene 24. februarja 2005, točka 32.

29 — Videti je, da je v zgoraj navedeni sodbi GIE Réunion européenne in drugi Sodišče menilo, da je tak pogoj izpolnjen, če obstaja primerna zveza med glavnim zahtevkom in tožbo glede garancije/intervencijsko tožbo. Kot bo bolje razloženo v nadaljevanju, pa navedena omejitev ne zadošča vselej za preprečevanje goljufij ali zlorab tako določene pristojnosti.

30 — Videti je, da pravna stroka priznava, da je izbira med različnimi naveznimi okoliščinami, ki je omogočena tožniku na podlagi določb Uredbe št. 44/2001, dejansko subjektivna pravica, ki je del pravice do učinkovite pravne varnosti.

drugačne namene od tistih, za katere je bila predvidena.[31]

57. Högsta Domstolen sprašuje Sodišče, ali se takšna omejitev uporablja tudi za člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001, čeprav je ta ne predvideva izrecno.

58. Komisija predlaga nikalen odgovor na to vprašanje. Po njenem mnenju je treba člen 6, točka 1, razlagati v smislu, da je treba kakršno koli preverjanje tožnikovih razlogov izključiti, če obstaja primerna povezava med tožbenimi zahtevki. Takšno razlago naj bi potrjevala zgoraj navedena sodba Kalfelis,[32] v kateri je Sodišče štelo, da pogoj obstoja povezanosti med zahtevki zadošča za izključitev okoliščine, da bi bila lahko pravica do izbire, ki jo ima tožnik na podlagi člena 6, točka 1, Bruseljske konvencije, uveljavljena le z namenom, da bi enega od tožencev izvzeli iz pristojnosti sodišča kraja njegovega stalnega prebivališča.[33]

59. Z razlago, ki jo predlaga Komisija, se ne morem strinjati.

60. Predvsem se ne strinjam z zgoraj navedeno razlago sodbe Kalfelis. Po mojem mnenju lahko na podlagi te sodbe sklepamo le, da je bil namen Sodišča opredeliti *domnevo* o neobstoju goljufije ali zlorabe, če obstaja posebna povezava, ki jo zahteva zadevna določba.[34] Poleg tega je Sodišče v kasneje izdani sodbi jasno pokazalo, da te domneve ni treba upoštevati, če okoliščine omogočajo dokaz o tem, da je bilo pravilo o naveznih okoliščinah, predvideno z zadevno določbo, uporabljeno na goljufiv način ali zlorabljeno.[35]

31 — To je omogočiti tožniku boljše sodno varstvo njegovih pravic z zagotavljanjem možnosti združevanja med seboj povezanih zahtevkov proti različnim tožencem v okviru istega postopka.

32 — Opomba 7.

33 — Glej točki 8 in 9.

34 — Videti je, da je Sodišče enako domnevo sprejelo tudi zgoraj v opombi 28 navedeni sodbi GIE Réunion européenne in drugi, točki 32 in 33.

35 — Glej sodbo Sodišča z dne 13. julija 2006 v zadevi Reisch Montage (C-103/05, ZOdl., str. I-6827). zlasti točko 32, v kateri je Sodišče opozorilo, da „pravila o posebni pristojnosti iz člena 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 ni mogoče razlagati tako, da tožeči stranki omogoča oblikovanje tožbenega zahtevka proti več toženim strankam izključno, da bi se eno od teh izvzelo iz pristojnosti sodišč države članice, v kateri ima stalno prebivališče"; vendar pa je izključilo možnost, da bi šlo v zadevnem postopku o glavni stvari za tak primer. Vprašanje za predhodno odločanje se je pojavilo v okviru postopka pred avstrijskim sodiščem, katerega predmet sta bili ločeni tožbi, prva proti osebi s stalnim prebivališčem v Avstriji, proti kateri je bil uveden stečajni postopek, druga pa proti družbi, ki je bila porok prvi osebi za znesek, katerega vračilo je zahteval tožnik. Ker je bilo ugotovljeno, da tožba proti prvemu tožniku ni dopustna zaradi procesne ovire, ki je posledica stečaja in jo predvideva nacionalna zakonodaja, se je predložitveno sodišče spraševalo, ali se lahko v takih okoliščinah tožnik sklicuje na člen 6, točka 1, da bi upravičil pristojnost sodišča, ki je pristojno za drugo toženo stranko. Čeprav ni bilo sporno, da sta tožbi povezani, pa je Sodišče jasno navedlo, da se pristojnost sodnika na podlagi člena 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 lahko prekliče zaradi suma, da je bila navezna okoliščina zlorabljena. Okoliščina, ki je prepričala Sodišče, da je v zadevnem primeru tako možnost izključilo, je bil očitno – kot izhaja iz odločitve v tem postopku za predhodno odločanje – neobstoj dokazov o tem, da je tožnik vedel za stečaj, in torej o tem, da ni ravnal v dobri veri.

61. Razlaga, ki jo predlaga Komisija, nasprotuje tudi ugotovitvi, da obstoj omejitve glede povezave med tožbenimi zahtevki, zahtevane v členu 6, točka 1, če naj zagotavlja tako uporabo predpisa, ki je skladna z njegovim smislom, ne izključuje možnosti tožnika, da se na v tej določbi predvideno navezno okoliščino sklicuje le zato, da bi izvzel enega od tožencev iz pristojnosti sodišča kraja njegovega stalnega prebivališča, in torej ne preprečuje tveganja goljufive uporabe ali zlorabe te določbe. To bi se na primer lahko zgodilo, če bi bila oseba tožena pred sodiščem kraja stalnega prebivališča *namišljenega toženca*, proti kateremu bi bil vložen tožbeni zahtevek, ki bi bil sicer *objektivno povezan* z zahtevkom, vloženim proti drugi toženi osebi, vendar pa *očitno* neutemeljen oziroma za tožnika brez resničnega interesa.[36]

62. Menim, da je *goljufivo sklicevanje na pristojnost* določenega sodišča splošna omejitev uporabe enotnih kolizijskih pravil, predvidenih z Uredbo št. 44/2001, ki jo je treba upoštevati vedno, ko se izkaže, da je tožnik navedena pravila uporabil za izvzetje pravde iz pristojnosti sodišč določene države članice oziroma za sprožitev postopka pred sodišči druge države članice, ki če se na ta pravila ne bi skliceval, ne bi bila pristojna. Sodišče je poleg tega že potrdilo, da je ta omejitev upoštevna, in sicer vsaj, če se je goljufivo ravnanje kazalo v manipulaciji pravil o naveznih okoliščinah in posledični umetni določitvi pristojnosti.[37]

63. Občutljivejše pa je vprašanje,[38] ali je mogoče v normativni ureditvi Uredbe

36 — Tako bi bilo mogoče sklicevanju na člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 v postopku pred nacionalnim sodiščem, ki je bil povod za zgoraj navedeno sodbo Reisch Montage, utemeljeno ugovarjati, če bi bilo ugotovljeno, da tožnik ni ravnal v dobri veri.

37 — Glej sodbo Sodišča z dne 20. februarja 1997 v zadevi MSG (C-106/95, Recueil, str. I-911) v zvezi z razlago člena 5, točka 1, Bruseljske konvencije. Sodišče je v točki 31 obrazložitve poudarilo, da „čeprav sta stranki prosti, da se dogovorita o kraju izpolnitve pogodbenih obveznosti, ki se razlikuje od tistega, določenega na podlagi zakona, ki se uporablja za pogodbo, ne da bi morali pri tem upoštevati posebne formalne zahteve, pa ob upoštevanju normativne ureditve, ki jo je uvedla Konvencija, za določitev pristojnega sodišča ne moreta določiti kraja izpolnitve, ki ni dejansko povezan z vsebino pogodbe in v katerem pogodbenih obveznosti ne bi bilo mogoče izpolniti na podlagi pogojev pogodbe". Glej tudi sodbo Sodišča z dne 4. julija 1985 v zadevi Malhé (220/84, Recueil, str. 2267).

38 — To vprašanje se umešča v okvir širše problematike v zvezi z mehanizmi, ki omogočajo ugotavljanje in preprečevanje zlorab določb uredbe in posledično pojava, imenovanega *forum shopping malus*. Zaradi potrebe, da se zagotovi koristne učinke in enotno uporabo določb Konvencije oziroma Uredbe št. 44/2001 ter hkrati ohrani objektivnost v teh določbah predvidenih pravil o naveznih okoliščinah, ki je potrebna za zagotovitev predvidljivosti pravil o pristojnosti, je Sodišče v zvezi s tem ohranilo posebej previden pristop, ki je sprožil številne kritike stroke. Glej zlasti sodbi Sodišča z dne 27. aprila 2004 v zadevi Turner (C-159/02, Recueil, str. I-3565) o *„anti-suit injunctions"* in z dne 9. decembra 2003 v zadevi Gasser (C-116/02, Recueil, str. I-14693) s področja litispendence.

št. 44/2001 prepoznati splošno prepoved *zlorabe pravice do izbire sodišča* ter ali taka splošna prepoved preprečuje nastanek pristojnosti in s tem pogojuje uporabo enotnih kolizijskih pravil[39] ali pa vpliva izključno na dopustnost tožbe[40] in ne posega v določitev pristojnosti glede na določbe Uredbe.

64. Kot sem že omenil, tega vprašanja tukaj ne nameravam podrobneje obravnavati. Čeprav je namreč omejitev, predvidena za uporabo kolizijskega pravila iz člena 6, točka 2, Uredbe št. 44/2001, kot sem že omenil, oblikovana tako, da zajema primere goljufije in zlorabe pravice do izbire sodišča, ne vidim nobenega razloga, tesneje povezanega s potrebami enotne uporabe in avtonomne razlage določb uredbe, ki bi preprečeval uporabo te omejitve tudi v primerih, predvidenih v členu 6, točka 1.

65. Sodišče je že posredno potrdilo, da se prepoved uporabe pravila iz člena 6, točka 2, lahko – po analogiji – razširi tudi na druge primere,[41] poleg tega pa taka razlaga omogoča zlasti izključitev uporabe člena 6, točka 1, v primerih, ki ne bi sodili v njegovo naravno področje uporabe, oziroma preprečuje možnost sklicevanja na v tej določbi predvideno podlago pristojnosti, če jo namerava tožnik izkoristiti za zadovoljevanje interesov, ki ne sodijo med tiste, ki jih je treba varovati.

66. Glede preverjanja upoštevanja te prepovedi se mora sodišče, pred katerim poteka postopek, prepričati, ali je namen uporabe člena 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001, kljub objektivni povezanosti med tožbenimi zahtevki, vloženimi proti različnim toženim osebam, le izvzeti eno od teh oseb iz pristojnosti sodišča kraja stalnega prebivališča. Moram pa dodati, da po mojem mnenju za ugotovitev namena goljufije ali zlorabe s strani tožnika ne zadošča okoliščina, da se tožba proti osebi s stalnim bivališčem v državi članici sodišča, pri katerem je vložena, *ne zdi utemeljena*, ta bi morala namreč biti že ob vložitvi *očitno* brez vsake podlage – do te mere, da bi jo lahko označili za *umeten konstrukt* – oziroma brez kakršnega koli resničnega interesa za tožnika, sicer bi prišlo do neupravičene zožitve področja uporabe te določbe.

39 — Kot pri členu 6, točka 2, Uredbe št. 44/2001 in pred tem Bruseljske konvencije.

40 — Sodišče je pojasnilo, da se glede meril za dopustnost zahtevka uporabi nacionalno procesno pravo in da je treba pri tem upoštevati le omejitev, v skladu s katero uporaba slednjega ne sme omejevati koristnih učinkov pravil o pristojnosti iz Konvencije (sodba Sodišča z dne 15. maja 1990 v zadevi Hagen, C-365/88, Recueil, str. I-1845, točke od 17 do 20).

41 — Glej zgoraj navedeno sodbo Reisch Montage, opomba 35.

67. Na podlagi informacij, ki jih je zagotovilo predložitveno sodišče, menim, da tožba O. Arnoldssona proti družbi Freeport plc nima takih značilnosti.

68. Glede na zgoraj navedene ugotovitve Sodišču predlagam, naj na drugo vprašanje za predhodno odločanje odgovori:

Člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 je treba razlagati tako, da tožniku ne omogoča vložiti tožbene zahtevke proti več tožencem le zato, da bi enega od teh izvzel iz pristojnosti sodišč države članice, v kateri ima stalno prebivališče, in sicer tudi, če so tožbeni zahtevki med seboj tako tesno povezani, da jih je smotrno obravnavati in o njih odločati skupaj, da bi se s tem izognili tveganju nezdružljivosti sodnih odločb, ki bi lahko bilo posledica ločenih postopkov.

69. Glede tretjega vprašanja za predhodno odločanje ugotavljam le – ob upoštevanju dejstev, da je bilo postavljeno pri morebitnem nikalnem odgovoru na drugo vprašanje in da Sodišču predlagam, naj na drugo vprašanje odgovori pritrdilno –, da mora biti preučitev tveganja nezdružljivosti sodnih odločb, ki je sodišču, pred katerim poteka postopek, naložena na podlagi člena 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001, opravljena ob upoštevanju vseh ustreznih dejavnikov.

70. S Komisijo soglašam, da sodi med te dejavnike tudi možnost, da bi sodišče ugodilo tožbenemu zahtevku proti tožencu s stalnim prebivališčem v državi sodišča, pri katerem je bila vložena tožba, čeprav mislim, da razen v posebnih primerih, v katerih bi se izkazalo, da tak tožbeni zahtevek očitno ni dopusten ali ni utemeljen, ne more imeti konkretnega praktičnega pomena za izključitev tveganja nezdružljivosti sodnih odločb.

71. Kljub temu pa moram poudariti, da se to stališče zdi v nasprotju s sklepom, ki ga je sprejelo Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Reisch Montage, ko je izključilo možnost, da bi očitna nedopustnost zahtevka proti toženi osebi s stalnim prebivališčem v državi članici sodišča, pri katerem je vložena tožba, zaradi procesne ovire, predvidene v nacionalni ureditvi, vplivala na pravico sklicevanja na posebno pristojnost iz člena 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 pri tožencu s stalnim prebivališčem v drugi državi članici.[42]

42 — Mnenje generalnega pravobranilca Ruiz-Jaraba Colomerja, ki ga je predstavil v sklepnih predlogih za to sodbo, pa je bilo nasprotno.

V – Predlog

72. Ob upoštevanju zgoraj navedenih ugotovitev Sodišču predlagam, naj na vprašanja, ki jih je predložilo Högsta Domstolen, odgovori:

Člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 je treba razlagati tako, da tožniku ne omogoča vložiti tožbenih zahtevkov proti več tožencem le z namenom, da bi enega od teh izvzel iz pristojnosti sodišč države članice, v kateri ima stalno prebivališče, in sicer tudi če so tožbeni zahtevki med seboj tako tesno povezani, da jih je smotrno obravnavati in o njih odločati skupaj, da bi se s tem izognili tveganju nezdružljivosti sodnih odločb, ki bi lahko bilo posledica ločenih postopkov.